

КОНЦЕПЦІЯ РЕФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Сопельник В.О.

*Науковий керівник: Шевченко І.Ю., к.е.н, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Функціонування банківської системи України пов'язано з наявністю багатьох систематичних, комплексних і складних проблем та перепон розвитку банківських установ.

З зазначеного стає зрозумілою необхідність докорінного реформування банківської системи України. Ця необхідність у повній мірі розуміється й Національним банком України як очільником вітчизняної банківської системи.

Так, у 2015 році Національний банк України започаткував новий спосіб управління змінами в організації: стратегічні сесії. Перша стратегічна сесія була присвячена визначенню місії, візії та цінностей, за якими працює центральний банк. Наступні стратегічні сесії заклали основні засади перетворень у Національному банку і визначили головних клієнтів (групи стейкхолдерів) та їхні потреби.

Бачення майбутнього, місця центрального банку в ньому формувалося з урахуванням факторів зовнішнього та внутрішнього середовища: для цього команда Національного банку України вивчила міжнародний досвід інших центральних банків, проаналізувала ризики та можливості для розвитку фінансового ринку в Україні.

Восени 2017 року Правління Національного банку України погодило сім стратегічних цілей, навколо яких мають бути консолідовані зусилля всієї команди центрального банку в подальші роки. Це: 1. Низька та стабільна інфляція. 2. Стабільна, прозора та ефективна банківська система. 3. Відновлення кредитування. 4. Ефективне регулювання фінансового сектору. 5. Вільний рух капіталу. 6. Фінансова інклюзія. 7. Сучасний, відкритий, незалежний та ефективний центральний банк.

Кожній стратегічній цілі відповідає низка напрямів діяльності та проектів, які дадуть змогу досягти тієї чи іншої цілі, а також свої індикатори.

При цьому пріоритетом для центрального банку є надання певної цінності для різних груп клієнтів регулятора.

Низька та стабільна інфляція. Національний банк України має на меті досягти контрольовану та прогнозовану інфляцію на рівні $5\% \pm 1$ в. п. (цільовий рівень у 2019 році). Низька та стабільна інфляція сприятиме збереженню купівельної спроможності, заощаджень і доходів населення та бізнесу.

Стабільна, прозора та ефективна банківська система. Ця ціль реалізовуватиметься шляхом формування ефективних наглядових процесів Національного банку України за фінансовими інститутами, у тому числі за допомогою ризик-орієнтованого нагляду. А також виконання банками вимог щодо ліквідності й достатності капіталу з урахуванням директив Європейського

Союзу та Базельських основних принципів. Стабільність банківської системи клієнти відчують завдяки безпечності своїх вкладів та помірним відсотковим ставкам за кредитами.

Відновлення кредитування. Для відновлення активного кредитування необхідно започаткувати роботу Кредитного реєстру, знизити обсяги проблемної заборгованості, посилити захист прав споживачів та кредиторів. За успішного досягнення цілі населення та бізнес зможуть отримати доступні кредити, не створюючи при цьому додаткових ризиків для фінансової стабільності.

Ефективне регулювання фінансового сектору. Визначення цільової моделі регулювання небанківського фінансового сектору сприятиме ефективному регулюванню ринку страхових, лізингових і факторингових послуг, кредитних спілок, бюро кредитних історій, ломбардів та інших фінансових компаній. У результаті фінансовий сектор стане прозорим та безпечним для споживачів фінансових послуг. Це також дасть змогу розширити спектр більш надійних та доступних фінансових послуг.

Фінансова інклюзія. Фінансова інклюзія досягається шляхом підвищення ефективності роботи фінансового сектору та фінансової обізнаності населення, а також завдяки ефективній та надійній платіжній інфраструктурі та доступним фінансовим послугам [1].

Особливе значення для ефективного реформування банківської системи України має успішна реалізація Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, головна мета якої – розвиток в Україні ефективно діючого фінансового ринку з розвинутою інфраструктурою та інструментами, а також гармонійним розвитком усіх сегментів.

Реформи проводитимуться в усіх сегментах фінансового сектору – у банківському секторі, секторі небанківських фінансових установ, на ринках капіталу тощо. Ефективність реформ буде досягнута шляхом проведення комплексних змін: у регуляторів фінансового сектору – зміцнення інституційної спроможності регуляторних органів і ФГВФО та створення відповідних умов для ефективного нагляду та впливу, зміцнення стійкості фінансової системи країни, зростання її кредитного та інвестиційного потенціалу; в учасників фінансового сектору (різних форм власності) – очищення від «баластів» та проблемних установ, підвищення фінансової стійкості та платоспроможності учасників, відновлення та посилення довіри до гравців ринку, стимулювання розвитку, прозорості й конкуренції у всіх сегментах, забезпечення рівноправності учасників фінансового сектору [2].

Література:

1. Звіт за 2017 рік. Національний банк України: сайт. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=71165707> (дата звернення: 06.02.2019).
2. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73007243> (дата звернення: 06.02.2019).